

CÂY THUỐC LÁ CHÊ BƯỚM

Để giảm thiệt hại do sâu bướm gây nên, một loài cây thuốc lá chuyển thời gian nở hoa từ đêm sang ngày.

Hoa thuốc lá *Nicotiana attenuata*. Ảnh: hopibotanicals.com.

Nicotiana attenuata là một loại cây thuốc lá phân bố ở miền tây nước Mỹ và nở hoa vào ban đêm. Bướm điều hâu là thợ thủ đắc lực của chúng. Tuy nhiên, bướm điều hâu lại có một thói quen rất xấu: đẻ trứng trên cây sau khi thụ phấn. Sau đó trứng phát triển thành sâu và ăn lá của cây.

Vì thế mà những cây bị sâu tấn công chống trả bằng cách nở hoa vào ban ngày để thu hút sự chú ý của chim ruồi - một loài chim cũng thực hiện công việc thụ phấn, từ *New York Times* dẫn nghiên cứu của các nhà khoa học thuộc Viện nghiên cứu sinh thái hóa học Max Planck, Đức.

“Từ trước tới nay chưa có ai phát hiện thực vật thay đổi thời gian nở hoa để chống động vật”, tiến sĩ Ian T. Baldwin, giám đốc Viện nghiên cứu sinh thái hóa học Max Planck, khẳng định.

Baldwin cho biết Danny Kessler, trưởng nhóm nghiên cứu, chụp được những bức ảnh về một cây *Nicotiana attenuata* nở hoa vào buổi sáng sau khi bị sâu bướm tấn công.

Những cây thuốc lá bị sâu tấn công nở hoa vào ban ngày để thu hút sự chú ý của chim ruồi. Ảnh: hopibotanicals.com.

Theo Baldwin, những chất mà sâu bướm tiết ra kích hoạt hàng loạt phản ứng tự vệ của cây thuốc lá. Chẳng hạn, chúng sản xuất các chất độc và các chất ngăn chặn protease – nhóm enzyme thủy phân protein – để làm giảm khả năng tiêu hóa của sâu. Sự thay đổi thời gian nở hoa cũng là một trong những phản ứng của cây.

Bằng cách thay đổi thời gian nở hoa, cây thuốc lá giảm được mức độ thiệt hại mà sâu bướm gây nên. Nhưng tại sao chúng không ngăn chặn hoàn toàn hoạt động thụ phấn của bướm điều hâu? Baldwin cho rằng rất có thể bướm điều hâu thụ phấn tốt hơn so với chim ruồi vì chúng bay xa hơn và đậu lên nhiều cây hơn.

